

ಪ್ರಾಚ

ಪುಸ್ತಕ

ಪುಸ್ತಕಗಳು: ಅಪರಾಧ

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា

ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ

នស/រកម/០៤៩៥/០៦

ព្រះរាជក្រឹត្យ

យើង

ព្រះបាទសម្តេចព្រះ នរោត្តម សីហនុ ច័ន្ទ

រាជធានីភ្នំពេញ ខ្លួនស្តីពីការ ចាត់តាំង ឧបនាយករដ្ឋមន្ត្រី

ធម្មិកមហារាជធិរាជ បរមនាថ បរមចរិត្រ

ព្រះចៅក្រុងកម្ពុជាធិបតី

*****

- ចាត់តាំង រដ្ឋមន្ត្រី នៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
- យោងតាមព្រះរាជក្រឹត្យ ស្តីពីការតែងតាំងនាយករដ្ឋមន្ត្រីទី១និងនាយករដ្ឋមន្ត្រីទី២ ចុះថ្ងៃទី ២៤ ខែ កញ្ញា ឆ្នាំ ១៩៩៣
- យោងតាមព្រះរាជក្រឹត្យ ស្តីពីការតែងតាំងរាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា ចុះថ្ងៃទី ០១ ខែ វិច្ឆិកា ឆ្នាំ ១៩៩៣
- យោងព្រះរាជក្រឹត្យ ចុះថ្ងៃទី ២៤ ខែ តុលា ឆ្នាំ ១៩៩៤ ស្តីពីការកែសម្រួលសមាសភាព រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា
- តាមសេចក្តីក្រាបបង្គំទូលស្នើសុំអំពី សម្តេចនាយករដ្ឋមន្ត្រីទាំងពីរនិងអំពីរដ្ឋមន្ត្រី ក្រសួងយុត្តិធម៌

ប្រកាសនៃព្រះរាជក្រឹត្យ

ច្បាប់ដែលបានអនុម័តដោយរដ្ឋសភា នៅថ្ងៃទី ១៥ ខែ មិថុនា ឆ្នាំ ១៩៩៥ ស្តីពី លក្ខន្តិកៈមេធាវី ដែលមានសេចក្តីទាំងស្រុងដូចតទៅ :

ច្បាប់
រ៉ែត
លក្ខន្តិកៈមេធាវី

ជំពូកទី ១
បទបញ្ញត្តិទូទៅ

មាត្រា ១.-

វិជ្ជាជីវៈមេធាវី ជាវិជ្ជាជីវៈឯករាជ្យ និងសេរីដែលចូលរួមបំរើវិស័យ
យុត្តិធម៌ ។
វិជ្ជាជីវៈមេធាវីប្រព្រឹត្តទៅបានតែក្នុងក្របខ័ណ្ឌនៃគណៈមេធាវី ។

មាត្រា ២.-

មេធាវីអាចតំណាងកូនក្តីតាមការយល់ព្រមពីកូនក្តី ឬជួយការពារកូនក្តី
នៅគ្រប់ សាលាជម្រះក្តី និងគ្រប់ដំណាក់កាលនៃនីតិវិធីលើកលែងតែមាន
បទបញ្ញត្តិច្បាប់ចែងផ្ទុយពីនេះ ជាពិសេសក្នុងរឿង រដ្ឋប្បវេណី ពាណិជ្ជកម្ម
រដ្ឋបាល ការងារ សង្គមកិច្ច ។

ក្នុងរឿងព្រហ្មទណ្ឌ មេធាវីជួយការពារជនជាប់ចោទ ហើយមិនអាចតំណាង
ជន ជាប់ចោទបានឡើយ លើកលែងតែក្នុងករណីអនុវត្តបទបញ្ញត្តិពិសេស
នៃច្បាប់ ។ មេធាវីអាចតំណាងអ្នកទទួលខុសត្រូវក្នុងបទរដ្ឋប្បវេណី និងដើម
បណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីបាន ។

មេធាវីអាចជួយការពារកូនក្តីបានដែរនៅចំពោះមុខក្រុមប្រឹក្សានីតិវិធី ។

មាត្រា ៣.-

មេធាវីផ្តល់យោបល់ និងគាត់តែងលិខិតស្នាមផ្សេងៗក្នុងវិស័យគតិយុត្ត ។
មេធាវីអាចត្រូវបានចាត់តាំងដោយគូក្តី ឬចៅក្រមច្បាប់ពេញមុខងារជាអ្នក

ជំរុំជំរាញ ឬជាអ្នកសម្រុះសម្រួល ។ មេធាវីនឹងអាចត្រូវបានចាត់តាំងជាអាជ្ញា
កណ្តាល បាន លុះត្រាតែមាន ច្បាប់អនុញ្ញាត ។

មាត្រា ៤.-

ក្រៅពីមេធាវីដែលជាសមាជិកនៃគណៈមេធាវី គ្មានជនណាម្នាក់អាចប្រកប
មុខរបរយកកម្រៃក្នុងការពិគ្រោះច្បាប់ ឬតាក់តែងលិខិតស្នាមគតិយុត្តិធម៌បានឡើយ
លើកលែងតែការ ពិគ្រោះច្បាប់ ឬការតាក់តែងលិខិតស្នាមនោះជាការងារ
បន្ទាប់បន្សំនៃមុខរបរបស់ខ្លួន ឬជាមុខងារដែលច្បាប់បានអនុញ្ញាត ។

មាត្រា ៥.-

មេធាវីបរទេសដែលបានចុះឈ្មោះក្នុងបញ្ជីគណៈមេធាវីប្រទេសក្រៅ ឬដែល
ប្រទេសដើមរបស់ខ្លួនទទួលស្គាល់ឲ្យប្រកបវិជ្ជាជីវៈមេធាវី មានសិទ្ធិចូលរួមប្រកប
វិជ្ជាជីវៈជាមួយមេធាវីខ្មែរហើយអមមេធាវីខ្មែរនៅចំពោះមុខតុលាការ ឬស្ថាប័ន
ដទៃទៀតនៃព្រះរាជាណាចក្រ-កម្ពុជា ។ មេធាវីទាំងនោះពុំអាចតំណាងកូនក្តី
បានឡើយ ។

មាត្រា ៦.-

មេធាវីបរទេសអាចប្រកបវិជ្ជាជីវៈនៅលើដីនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជាបាន
លុះត្រាតែមានការយល់ព្រមពីក្រុមប្រឹក្សាគណៈមេធាវីខ្មែរ ផ្អែកលើលក្ខណៈ
សម្បត្តិគ្រប់គ្រាន់ របស់មេធាវីនោះ ហើយលុះត្រាតែប្រទេសដើមរបស់មេធាវី
បរទេសនោះ ផ្តល់លទ្ធភាពដូចគ្នាដល់មេធាវីខ្មែរផងដែរ ។ ការយល់ព្រមអាច
ត្រូវដកហូតវិញបាន បើមានការប្រព្រឹត្តិខុសក្នុងការ ប្រកបវិជ្ជាជីវៈលើដីនៃ
ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ។

សេចក្តីសម្រេចមិនអនុញ្ញាត ឬដកហូតការអនុញ្ញាតរបស់ក្រុមប្រឹក្សា
គណៈមេធាវី មិនឲ្យប្រកបវិជ្ជាជីវៈ ត្រូវជូនដំណឹងក្នុងរយៈពេល ១៥ ថ្ងៃ
ទៅអគ្គព្រះរាជអាជ្ញាអមសាលាឧទ្ធរណ៍ និងទៅសាមីខ្លួន ។ សេចក្តីសម្រេចនេះ
អាចប្តឹងឧទ្ធរណ៍បាន ក្នុងរយៈពេល ២ ខែ ក្រោយពីបានទទួលដំណឹង ។

មាត្រា ៧.-

មេធាវីបរទេសដែលត្រូវបានអនុញ្ញាតឱ្យប្រកបវិជ្ជាជីវៈនេះ ពុំអាចធ្វើសកម្មភាព ទាក់ទាញកូនក្តី ឬផ្សព្វផ្សាយពាណិជ្ជកម្មបានឡើយ ។

ជំពូកទី ២

ការរៀបចំវិជ្ជាជីវៈមេធាវី

ផ្នែកទី ១

គណៈមេធាវី

មាត្រា ៨.-

គណៈមេធាវីនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ជាអង្គការប្រមូលផ្តុំមេធាវីទាំងអស់ដែលតាំងការិយាល័យនៅក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ។ មេធាវីម្នាក់ៗត្រូវជាសមាជិកពេញសិទ្ធិនៃគណៈមេធាវី ក្រោយពីចុះឈ្មោះក្នុងបញ្ជី គណៈមេធាវី ។

មាត្រា ៩.-

គណៈមេធាវីត្រូវបានដឹកនាំដោយប្រធានមួយរូប និងគ្រប់គ្រងដោយក្រុមប្រឹក្សាគណៈមេធាវី ។ ប្រធានគណៈមេធាវី ត្រូវបានបោះឆ្នោតជ្រើសតាំងសំរាប់អាណត្តិ ២ ឆ្នាំ ។ អាណត្តិនេះអាចត្រូវបានបន្តតែមួយអាណត្តិទៀតដោយវិធីបោះឆ្នោត ។

មាត្រា ១០.-

សមាជិកនៃក្រុមប្រឹក្សាគណៈមេធាវីមាន :

- ចំនួន ៥ នាក់ ក្នុងករណីគណៈមេធាវី មានសមាជិកមិនលើសពី ៣០ នាក់
- ចំនួន ៩ នាក់ បើមានសមាជិកពី ៣១ នាក់ ទៅ ៥០ នាក់
- ចំនួន ១៣ នាក់បើមានសមាជិកពី ៥១ នាក់ទៅ ២០០ នាក់
- ចំនួន ១៩ នាក់ បើមាន សមាជិកពី ២០១ នាក់ ទៅដល់ ៥០០ នាក់
- ចំនួន ២៧ នាក់ បើមានសមាជិកពី ៥០១ នាក់ទៅ ១.០០០ នាក់
- ចំនួន ៣៣ នាក់ បើមានសមាជិកលើសពី ១០០១ នាក់ ។

មាត្រា ១១.-

សមាជិកនៃក្រុមប្រឹក្សាគណៈមេធាវី ត្រូវបានបោះឆ្នោតជ្រើសតាំងសំរាប់ អាណត្តិ ៣ ឆ្នាំ ។ អាណត្តិនេះអាចបន្តម្តងទៀតបាន ប៉ុន្តែមិនអាចបន្តភ្ជាប់ពីចប់ អាណត្តិក្តាមនោះទេ ។ ផុតរយៈពេល ៣ ឆ្នាំ ក្រោយពីចប់អាណត្តិ ទើបអតីតសមាជិកក្រុមប្រឹក្សាគណៈមេធាវី អាចឈរឈ្មោះឲ្យគេបោះឆ្នោត ជ្រើសតាំងជាថ្មីបាន ។ ប្រធានគណៈមេធាវី អាចត្រូវបានបោះឆ្នោតជ្រើស តាំងឲ្យធ្វើជាសមាជិកនៃក្រុមប្រឹក្សាគណៈមេធាវីបានក្រោយបានចប់អាណត្តិរបស់ ខ្លួន ដោយមិន បាច់រង់ចាំផុតរយៈពេល ៣ ឆ្នាំទេ ។

មាត្រា ១២.-

បើប្រធានគណៈមេធាវី ឬសមាជិកណាម្នាក់នៃក្រុមប្រឹក្សាគណៈមេធាវីទទួល មរណភាពឬឈប់ពីមុខងារក្នុងអាណត្តិរបស់ខ្លួន នោះត្រូវរៀបចំការបោះឆ្នោត ជ្រើសតាំងអ្នកជំនួស ដើម្បីបញ្ចប់អាណត្តិនោះ ។

មាត្រា ១៣.-

គណៈមេធាវីមិនស្ថិតនៅក្រោមគណៈបក្សនយោបាយណាមួយ ឬអង្គការ សាសនាណាមួយ ឬអង្គការធានាផ្សេងទៀតឡើយ ។
ការសម្តែងមនោគមវិជ្ជា សាសនា ឬនយោបាយ ត្រូវហាមឃាត់ ។
គណៈមេធាវីមានថវិកាស្វយ័ត ប៉ុន្តែមិនអាចធ្វើសកម្មភាពយកផលចំណេញ បានឡើយ ។

**ផ្នែកទី ២
ការបោះឆ្នោត**

មាត្រា ១៤.-

ប្រធានគណៈមេធាវី និងសមាជិកនៃក្រុមប្រឹក្សាគណៈមេធាវី ត្រូវបាន បោះឆ្នោតជ្រើសតាំងដាច់ដោយឡែកពីគ្នា ក្នុងមហាសន្និបាតនៃគណៈមេធាវី ។ អ្នកដែលមានសិទ្ធិបោះឆ្នោត គឺមេធាវីទាំងអស់ដែលបានចុះឈ្មោះក្នុងបញ្ជីនៃ

គណៈមេធាវី ហើយដែលឥតបានបាត់បង់សិទ្ធិបោះឆ្នោតដោយទណ្ឌកម្ម វិន័យ
ណាមួយឡើយ ។

មាត្រា ១៥.-

អ្នកដែលអាចឈរឈ្មោះឲ្យគេបោះឆ្នោត ជ្រើសតាំងជាប្រធានគណៈមេធាវី
បានគឺមេធាវីដែលបានចុះឈ្មោះក្នុងបញ្ជីគណៈមេធាវីបានរយៈពេល ៣ ឆ្នាំ យ៉ាង
តិច ហើយដែលឥត បានបាត់បង់សិទ្ធិបោះឆ្នោតដោយទណ្ឌកម្មវិន័យណាមួយ
ឡើយ ។

អ្នកដែលអាចឈរឈ្មោះបោះឆ្នោត ជ្រើសតាំងជាសមាជិកក្រុមប្រឹក្សាគណៈ
មេធាវីបាន គឺមេធាវីដែលបានចុះឈ្មោះក្នុងបញ្ជីគណៈមេធាវីបានរយៈពេល ២
ឆ្នាំយ៉ាងតិចហើយដែលឥតបានបាត់បង់សិទ្ធិបោះឆ្នោតទាំងនោះ ។

មាត្រា ១៦.-

ការបោះឆ្នោតត្រូវបានរៀបចំឡើងដោយមហាសន្និបាតនៃគណៈមេធាវី ២ ឆ្នាំ
ម្តង ចំពោះប្រធានគណៈមេធាវី និង ៣ ឆ្នាំម្តង ចំពោះសមាជិកនៃក្រុមប្រឹក្សា
គណៈមេធាវី ។

ការបោះឆ្នោតនេះ ត្រូវប្រព្រឹត្តជាសម្ងាត់ និងជាឯកនាមហើយអាចធ្វើជាពីរ
លើកបាន ។ ការបោះឆ្នោតលើកទី១ប្រព្រឹត្តទៅដោយយកតាមសម្លេងភាគច្រើន
ដាច់ខាតនៃសមាជិក គណៈមេធាវីទាំងមូល និងលើកទី ២ ដោយយកតាម
សម្លេងភាគច្រើននៃសមាជិកវគ្គមាន ។ ក្នុងករណីមានសម្លេងស្មើគ្នា មេធាវី
ដែលមានវ័យចាស់ជាងគេ ត្រូវបានជ្រើសតាំង ។

មាត្រា ១៧.-

បែបបទនៃការបោះឆ្នោត ការកោះអញ្ជើញមករួមប្រជុំ និងកូរ៉ូមត្រូវបាន
កំណត់ ដោយបទបញ្ជាផ្ទៃក្នុង ។ មេធាវីដែលមានសិទ្ធិបោះឆ្នោត ឬ
អគ្គព្រះរាជអាជ្ញាអមសាលាឧទ្ធរណ៍ អាចប្តឹងតវ៉ាអំពីការបោះឆ្នោតនេះ ទៅ
សាលាឧទ្ធរណ៍បាន ។

ពាក្យបណ្តឹងនេះ ត្រូវធ្វើឡើងដោយមេធាវីក្នុងរយៈពេល ១៥ ថ្ងៃក្រោយការ
បោះឆ្នោត ឬដោយអគ្គព្រះរាជអាជ្ញាអមសាលាឧទ្ធរណ៍ ក្នុងរយៈពេល ១៥ ថ្ងៃ

គិតពីថ្ងៃទទួល ដំណឹងស្តីពីលទ្ធផលនៃការបោះឆ្នោតនោះ ។

ផ្នែកទី ៣

មហាសន្និគណនេត

មាត្រា ១៨.-

មហាសន្និបាតសាមញ្ញនៃគណៈមេធាវីប្រព្រឹត្តទៅមួយឆ្នាំម្តង ដែលផ្ដើម ធ្វើឡើងដោយប្រធានគណៈមេធាវីតាមរបៀបវារៈដែល ត្រូវបានសម្រេចដោយ ក្រុមប្រឹក្សាគណៈមេធាវី ។

មហាសន្និបាតអាចធ្វើសំណូមពរ ឬព្យត្តិទៅក្រុមប្រឹក្សាគណៈមេធាវី ដែល ត្រូវដោះស្រាយក្នុងរយៈពេល ៣ ខែ ។

មហាសន្និបាតវិសាមញ្ញអាចប្រជុំបាន បើមានមេធាវីដែលបានចុះឈ្មោះ ក្នុងបញ្ជី ចំនួន ៣០% បានស្នើសុំដោយមានភ្ជាប់របៀបវារៈជាមួយផង យ៉ាងតិច ១៥ ថ្ងៃ មុនថ្ងៃប្រជុំ ។

ការរៀបចំនិងការប្រព្រឹត្តទៅនៃមហាសន្និបាតគណៈមេធាវី ត្រូវកំណត់ក្នុង បទបញ្ជាផ្ទៃក្នុងនៃគណៈមេធាវី ។

ផ្នែកទី ៤

ក្រុមប្រឹក្សាគណៈមេធាវី

មាត្រា ១៩.-

ក្រុមប្រឹក្សាគណៈមេធាវីពិនិត្យដោះស្រាយគ្រប់បញ្ហា ដែលពាក់ព័ន្ធនៅ ការអនុវត្តនីតិវិធីវិជ្ជាជីវៈមេធាវី ។ ក្រុមប្រឹក្សាគណៈមេធាវីធានាការបំពេញភារកិច្ច និងការពារសិទ្ធិរបស់មេធាវី ។ ក្រុមប្រឹក្សាគណៈមេធាវីមានភារកិច្ចជាអាទិ៍ ដូចតទៅ ៖

- ធ្វើបទបញ្ជាផ្ទៃក្នុង និងក្រមសីលធម៌
- សំរេចច្បាប់ចុះឈ្មោះធ្វើកម្មសិក្សា និងចុះឈ្មោះក្នុងបញ្ជីគណៈមេធាវី

- សំរេចលើការស្នើសុំអនុញ្ញាតទាំងឡាយដែលធ្វើឡើងដោយមេធាវី
- ពិនិត្យកិច្ចព្រមព្រៀងនិងឯកសារទាំងឡាយដែលមេធាវីមានកាតព្វកិច្ច ត្រូវដាក់ឱ្យពិនិត្យហើយបញ្ចេញមតិណែនាំលើកិច្ចព្រមព្រៀង និង ឯកសារ ទាំងនោះ
- ត្រួតពិនិត្យការកាន់កាប់ទៀងទាត់នៃបញ្ជីគណៈទេយ្យរបស់មេធាវី
- ធានាការគោរពវិន័យ និងការដាក់វិន័យ
- ធានារ៉ាប់រងការរៀបចំ និងការគ្រប់គ្រងសេវាទូទៅរបស់គណៈមេធាវី
- គ្រប់គ្រងទ្រព្យសម្បត្តិ និងថវិការបស់គណៈមេធាវី កំណត់ចំនួនទឹក ប្រាក់ភាគទានរបស់មេធាវីម្នាក់ៗ និងបង់ប្រាក់ធានារួមសំរាប់វិជ្ជាជីវៈ មេធាវី
- គ្រប់គ្រងបេឡានៃមូលនិធិរបស់គណៈមេធាវី
- បញ្ចេញមតិលើបញ្ហាទាំងឡាយដែលទាក់ទងវិស័យយុត្តិធម៌ និងសិទ្ធិ របស់មេធាវី ក្នុងវិស័យការពារ ជាអាទិ៍នៅពេលដែលមានការអញ្ជើញពី អាជ្ញាធរសាធារណៈ ។

មាត្រា ២០.-

ក្រុមប្រឹក្សាគណៈមេធាវីអាចរួមប្រជុំបាន លុះត្រាតែមានសមាជិករបស់ខ្លួន ចូលរួម លើសពីពាក់កណ្តាល ។ ក្រុមប្រឹក្សាគណៈមេធាវីសំរេចសេចក្តីតាម មតិភាគច្រើន ។

មាត្រា ២១.-

សេចក្តីសំរេចរបស់ក្រុមប្រឹក្សាគណៈមេធាវីដែលមានលក្ខណៈជាបទបញ្ជា ត្រូវជូនដំណឹងទៅអគ្គព្រះរាជអាជ្ញាអមសាលាដំបូងរាជធានីភ្នំពេញ ឬលិខិតប្រគល់ផ្ទាល់ដៃដោយ មានចុះសេចក្តីថាបានទទួល ។ ចំពោះសេចក្តី សំរេចដាក់វិន័យក៏ដូចជាសេចក្តីសំរេចលើការចុះឈ្មោះ ឬការសុំឱ្យនៅក្រៅបញ្ជី របស់មេធាវី ក៏ត្រូវធ្វើដូច្នោះដែរ ។ សេចក្តីសំរេចចែងក្នុងវាក្យខ័ណ្ឌខាងលើ ត្រូវផ្តល់ជាព័ត៌មានដល់សមាជិកនៃគណៈមេធាវី តាមមធ្យោបាយសមស្រប ។

មាត្រា ២២.-

រាល់សេចក្តីសំរេចរបស់ក្រុមប្រឹក្សាគណៈមេធាវីលើមេធាវីណាម្នាក់ ត្រូវជូនដំណឹងទៅមេធាវីនោះតាមលិខិតអនុសិដ្ឋ ឬលិខិតប្រគល់ផ្ទាល់ដៃដោយមានចុះសេចក្តីថាបានទទួល ។

មាត្រា ២៣.-

សេចក្តីសំរេចរបស់ក្រុមប្រឹក្សាគណៈមេធាវី ដែលមិនមែនជាមុខនាទីរបស់ខ្លួនឬផ្ទុយនឹងបទបញ្ញត្តិច្បាប់ជាធរមានឬបទបញ្ជាអាចត្រូវបដិសេធពោល ដោយសាលាឧទ្ធរណ៍ក្រោយពីមានការប្តឹងពីអគ្គព្រះរាជអាជ្ញាអមសាលាឧទ្ធរណ៍ ។

មាត្រា ២៤.-

មេធាវីអាចប្តឹងអំពីសេចក្តីសំរេចណាមួយរបស់ក្រុមប្រឹក្សាគណៈមេធាវីដែលធ្វើឲ្យ ខាតប្រយោជន៍ដល់វិជ្ជាជីវៈរបស់ខ្លួនបាន ។ បើសេចក្តីសំរេចឥតត្រូវបានឲ្យដំណឹងដល់មេធាវី មេធាវីនោះត្រូវសុំឲ្យក្រុមប្រឹក្សាគណៈមេធាវីពិនិត្យសេចក្តីសំរេចនោះសាជាថ្មីម្តងទៀតមុននឹងប្តឹង ។ ក្រុមប្រឹក្សាគណៈមេធាវីត្រូវសំរេចលើសេចក្តីស្នើសុំនោះក្នុងរយៈពេល ២ ខែ ក្រោយពីបានអញ្ជើញមេធាវីនោះឲ្យបញ្ចេញយោបល់របស់ខ្លួន ។ សេចក្តីសំរេចថ្មីត្រូវបានជូនដំណឹងទៅសាមីខ្លួន ។ បើគ្មានការសំរេចសាជាថ្មីក្នុងរយៈពេលដូចកំណត់ខាងលើនេះទេ ត្រូវចាត់ទុកសេចក្តីសំរេចមុននោះជាអសាបង់ ។

មាត្រា ២៥.-

ពាក្យបណ្តឹងទាំងឡាយមិនសុខចិត្តនឹងសេចក្តីសំរេចរបស់ក្រុមប្រឹក្សាគណៈមេធាវី ត្រូវបញ្ជូនទៅសាលាឧទ្ធរណ៍ ។ គេអាចដាក់ពាក្យបណ្តឹងទៅការិយាល័យក្រឡាបញ្ជីនៃសាលាឧទ្ធរណ៍ ឬតាមលិខិតអនុសិដ្ឋមានចុះសេចក្តីថាបានទទួល ។ រយៈពេលប្តឹងឧទ្ធរណ៍គឺ ២ ខែ ចាប់ពីថ្ងៃទទួលដំណឹង ។

មាត្រា ២៦.-

ក្រុមប្រឹក្សាគណៈមេធាវីត្រូវដាក់ជូនរដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងយុត្តិធម៌ពិនិត្យ

និងផ្សព្វផ្សាយជាសាធារណៈជារៀងរាល់ឆ្នាំ គួររបាយការណ៍លំអិតស្តីពី សកម្មភាពការងាររបស់គណៈមេធាវី ។ ក្រុមប្រឹក្សាគណៈមេធាវីត្រូវបង្ហាញ ស្ថានភាពហិរញ្ញវត្ថុនិងផ្តល់ព័ត៌មានផ្សេងៗជូនរដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងយុត្តិធម៌ បើមាន សំណូមពរពីក្រសួងនេះ ។

ផ្នែកទី ៥
ប្រធានគណៈមេធាវី

មាត្រា ២៧.-

ប្រធានគណៈមេធាវីមានតួនាទី ៖

- ជាអ្នកដឹកនាំគណៈមេធាវី
- ជាអធិបតីនៃមហាសន្និបាតគណៈមេធាវី និងក្រុមប្រឹក្សាគណៈមេធាវី
- ជាអ្នកធានាផលប្រយោជន៍វិជ្ជាជីវៈ និងផលប្រយោជន៍របស់សមាជិក ទាំងអស់
- ជាអ្នកផ្សះផ្សា ហើយបើមានការចាំបាច់និងតាមសំណើរបស់គូភ្នំ ធ្វើ អាជ្ញាកណ្តាល ក្នុងវិវាទដែលកើតឡើងរវាងមេធាវីនិងមេធាវី រវាង មេធាវីនិងអតិថិជន
- ជាតំណាងវិជ្ជាជីវៈមេធាវីចំពោះមុខតតិយជននិងអាជ្ញាធរសាធារណៈ
- ជាតំណាងគណៈមេធាវីក្នុងរឿងក្តីដែលទាក់ទងគណៈមេធាវីក្រោយពី មានការអនុញ្ញាតពីក្រុមប្រឹក្សាគណៈមេធាវី ។

ក្នុងការបោះឆ្នោត សំឡេងរបស់ប្រធានគណៈមេធាវីឥតមានឧត្តមានភាព ទេ ។

មាត្រា ២៨.-

ប្រធានគណៈមេធាវីអាចផ្ទេរអំណាចណាមួយ ឬអំណាចទាំងអស់ទៅឲ្យ សមាជិកណាម្នាក់ ឬច្រើននាក់នៃក្រុមប្រឹក្សាគណៈមេធាវីបាន ក្នុងរយៈពេល មានកំណត់ ។

ក្នុងករណីមានធុរៈ ប្រធានគណៈមេធាវីត្រូវជំនួសដោយសមាជិកនៃ

ក្រុមប្រឹក្សា គណៈមេធាវី ដែលមានវ័យចាស់ជាងគេ ។

ផ្នែកទី ៦

មូលនិធិនៃគណៈមេធាវី

មាត្រា ២៩.-

មូលនិធិនៃគណៈមេធាវីបានមកពីការបង់ភាគទាននៃសមាជិកទាំងអស់ និង វិភាគទានផ្សេងៗ ។ នៅក្នុងមូលនិធិនេះត្រូវបង្កើតឲ្យមានបេឡាពិសេសមួយ សំរាប់ផ្តល់ប្រាក់កំរៃ ដល់មេធាវីដែលការពារជនក្រីក្រ ។

បេឡាពិសេសនេះអាចទទួលអំណោយ ឬប្រាក់ជំនួយដែលឯកជន អង្គការ អន្តរជាតិ ឬរដ្ឋាភិបាលនៃប្រទេសផ្សេងៗ ផ្តល់មកឲ្យដើម្បីការពារជនក្រីក្រ ។

មេធាវីទាំងអស់មានកាតព្វកិច្ចជួយការពារជនក្រីក្រ តាមបែបបទនៃបទបញ្ជា ផ្ទៃក្នុង ហើយឲ្យដូចជាជួយការពារអតិថិជនរបស់ខ្លួន ។

មាត្រា ៣០.-

ដែលហៅថាជនក្រីក្រ គឺជនដែលគ្មានទ្រព្យសម្បត្តិ គ្មានប្រាក់ចំណូល ឬដែលមានប្រាក់ចំណូលមិនគ្រប់គ្រាន់សំរាប់ផ្គត់ផ្គង់ជីវភាព ។

ការកំណត់អំពីភាពក្រីក្រ ត្រូវធ្វើឡើងដោយប្រធានតុលាការ និងក្រឡាបញ្ជី នាយកក្រោយពីបានធ្វើការស៊ើបអង្កេតដល់មូលដ្ឋាន ។

ជំពូកទី ៣

ការទទួលខុសត្រូវចូលប្រកបវិជ្ជាជីវៈមេធាវី បញ្ជីគណៈមេធាវី

រដ្ឋកន្លឹក ១

លក្ខខណ្ឌ

មាត្រា ៣១.-

ជនដែលអាចចូលប្រកបវិជ្ជាជីវៈមេធាវីបាន ត្រូវបំពេញលក្ខខណ្ឌដូចខាងក្រោមនេះ ៖

- ១- ត្រូវមានសញ្ជាតិជាខ្មែរ
- ២- ត្រូវមានបរិញ្ញាបត្រច្បាប់ ឬសញ្ញាបត្រច្បាប់ដែលបានប្រកាសថាមានតម្លៃសមមូល ។
- ៣- ត្រូវមានវិញ្ញាបនបត្រសម្បទាខាងវិជ្ជាជីវៈមេធាវី ។ វិញ្ញាបនបត្រសម្បទាខាងវិជ្ជាជីវៈមេធាវីនេះត្រូវចេញឲ្យដោយមជ្ឈមណ្ឌល បណ្តុះបណ្តាលវិជ្ជាជីវៈមេធាវី ។ ការរៀបចំនិងការប្រព្រឹត្តទៅនៃមជ្ឈមណ្ឌលនេះ ត្រូវកំណត់ដោយអនុក្រឹត្យ ។
- ៤- មិនដែលត្រូវបានផ្តន្ទាទោសជាបទមជ្ឈិម ឬឧក្រិដ្ឋ ឬផ្តន្ទាទោសជាបទវិន័យ ឬ ផ្តន្ទាទោសជាបទរដ្ឋបាលដូចជាការលុបឈ្មោះចោលការបញ្ឈប់ពីមុខងារ ការហួតងារអំពីអំពើជួរនិងកិត្តិយស ឬអំពើមិនស្អាតស្អំ ។ មិនត្រូវមានធនក្ស័យផ្ទាល់ខ្លួនដែលប្រកាសដោយតុលាការ ។

មាត្រា ៣២.-

មិនចាំបាច់មានវិញ្ញាបនបត្រសម្បទាខាងវិជ្ជាជីវៈមេធាវី និងមិនចាំបាច់មានបរិញ្ញាបត្រច្បាប់ ៖

- ចៅក្រម ដែលបានបំពេញការងារក្នុងវិជ្ជាជីវៈរបស់ខ្លួនលើសពី ៥ ឆ្នាំ និងអតីតចៅក្រម ដែលមានសញ្ញាបត្រមធ្យមសិក្សាច្បាប់ហើយដែលបានបំពេញវិជ្ជាជីវៈរបស់ខ្លួនលើសពី ២ ឆ្នាំ ។

មិនចាំបាច់មានវិញ្ញាបនបត្រខាងវិជ្ជាជីវៈមេធាវី ៖

- អ្នកមានបរិញ្ញាប័ត្រច្បាប់ ហើយដែលបានបំរើការងារក្នុងវិស័យច្បាប់ ឬតុលាការ លើសពី ២ ឆ្នាំ
- មេធាវីដែលមានសញ្ជាតិដើមជាខ្មែរ ដែលបានចុះឈ្មោះក្នុងបញ្ជីគណៈមេធាវី នៅប្រទេស ក្រៅ
- អ្នកមានសញ្ញាប័ត្របណ្ឌិតច្បាប់ ។

ផ្នែកទី ២

ការទទួលខ្ញុំប្រកបវិជ្ជាជីវៈមេធាវី

មាត្រា ៣៣.-

ការយល់ព្រមឲ្យប្រកបវិជ្ជាជីវៈមេធាវីត្រូវសំរេចដោយក្រុមប្រឹក្សាគណៈមេធាវី ក្រោយពីបានត្រួតពិនិត្យលើការបំពេញលក្ខខណ្ឌសព្វគ្រប់ដែលមានកំណត់ក្នុងច្បាប់នេះនិងក្រោយពីមានយោបល់របស់អគ្គព្រះរាជអាជ្ញាអមសាលាឧទ្ធរណ៍ ។

សេចក្តីសំរេចត្រូវឲ្យដំណឹងដល់សាមីខ្លួន និងដល់អគ្គព្រះរាជអាជ្ញាអមសាលាឧទ្ធរណ៍ ។

ក្រុមប្រឹក្សាគណៈមេធាវីមិនអាចសំរេចមិនយល់ព្រមដោយគ្មានការកោះអញ្ជើញសាមីខ្លួនឲ្យចូលមកបញ្ចេញយោបល់ជាមុនយ៉ាងតិច១០ថ្ងៃបានឡើយ ។ ការកោះអញ្ជើញនេះ ត្រូវធ្វើតាមលិខិតអនុសិដ្ឋ ឬលិខិតប្រគល់ផ្ទាល់ដៃដោយមានសេចក្តីបញ្ជាក់ថាបានទទួល ។

សេចក្តីសំរេចរបស់ក្រុមប្រឹក្សាគណៈមេធាវី អាចត្រូវបានប្តឹងតវ៉ាតាមលក្ខខណ្ឌ ដែលមានចែងក្នុងមាត្រា ២៥ ខាងលើ ។

មាត្រា ៣៤.-

មេធាវីដែលត្រូវបានទទួលឲ្យប្រកបវិជ្ជាជីវៈ ត្រូវធ្វើសច្ចាប្រណិធានជាមុននៅចំពោះមុខសាលាឧទ្ធរណ៍ ដោយមានវត្តមានប្រធានគណៈមេធាវី ហើយដែលមានសេចក្តីដូច តទៅ ៖

"ខ្ញុំសូមសច្ចាប្រណិធានថា នឹងអនុវត្តវិជ្ជាជីវៈរបស់ខ្ញុំ ដោយសេចក្តីថ្លៃថ្នូរ ដោយសតិសម្បជញ្ញៈ ដោយសេចក្តីទៀងត្រង់ ដោយមនុស្សធម៌

ដោយស្មារតីឯករាជ្យ និងដោយគោរពរដ្ឋធម្មនុញ្ញ និងច្បាប់ទាំងឡាយនៃ
ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ។

ផ្នែកទី ៣

កម្មសិក្សា

មាត្រា ៣៥.-

មេធាវីដែលទើបបានចុះឈ្មោះ ត្រូវធ្វើកម្មសិក្សារយៈពេល ១ ឆ្នាំ តាមបែប
បទ ដែលកំណត់ដោយបទបញ្ជាផ្ទៃក្នុងរបស់គណៈមេធាវី លើកលែងតែមេធាវី
ណាដែលមានការអនុញ្ញាតឲ្យរួចផុតពីកម្មសិក្សា ។ បែបបទនៃកម្មសិក្សាមាន
ជាអាទិ៍ដូចតទៅ ៖

- ត្រូវទទួលការបំពាក់បំប៉នជាបន្ថែម ដែលរៀបចំឡើងដោយគណៈ
មេធាវី
- ត្រូវចូលរួមបំរើការងារឲ្យពិតប្រាកដជាសហការីក្នុងការិយាល័យមេធាវី
ណាមួយ ។

មាត្រា ៣៦.-

កម្មសិក្សាប្រព្រឹត្តទៅក្រោមការត្រួតពិនិត្យរបស់មេធាវីម្នាក់ដែលក្រុមប្រឹក្សា
គណៈមេធាវីចាត់តាំងជាប្រធានទទួលខុសត្រូវលើកម្មសិក្សានោះ ។

មាត្រា ៣៧.-

ក្រោយបញ្ចប់កម្មសិក្សា ក្រុមប្រឹក្សាគណៈមេធាវីសំរេចពីការចុះឈ្មោះ
ក្នុងបញ្ជី គណៈមេធាវីដោយផ្អែកលើរបាយការណ៍របស់ប្រធានទទួលខុសត្រូវ
លើកម្មសិក្សា ។ ក្រុមប្រឹក្សាគណៈមេធាវី អាចសំរេចឲ្យធ្វើកម្មសិក្សាបន្ត
ទៀតបានតែមិនឲ្យលើសពី ១ ឆ្នាំ ឡើយ ចំពោះកម្មសិក្សាការីណាដែលមិនទាន់
មានសមត្ថភាពគ្រប់គ្រាន់ ។ ការសំរេចមិនចុះឈ្មោះក្នុងបញ្ជីគណៈមេធាវី
ចាត់ទុកជាការលុបឈ្មោះមេធាវីនោះចោល ។ ការសំរេចមិនចុះឈ្មោះក្នុងបញ្ជី
ឬការ បន្តកម្មសិក្សា ពុំអាចធ្វើទៅបានឡើយបើគ្មានការកោះអញ្ជើញសាមីខ្លួន
ឲ្យមកបញ្ចេញយោបល់ តាមលក្ខខណ្ឌដែលមានចែងក្នុងមាត្រា ៣៣

សេចក្តីសម្រេចនេះអាចនឹងប្តឹងតវ៉ាបានតាមលក្ខខណ្ឌ និងនីតិវិធីដែលមានចែង
ក្នុងមាត្រា ២៤ និង ២៥ ។

មាត្រា ៣៨.-

រៀនរាល់ឆ្នាំ ក្រុមប្រឹក្សាគណៈមេធាវីបញ្ចប់បញ្ជីគណៈមេធាវី និងបញ្ជី
មេធាវីកម្មសក្យា ហើយធ្វើបញ្ជីនោះជូនអគ្គព្រះរាជអាជ្ញា និងសាលាជម្រះក្តី
ទាំងអស់ ។

បញ្ជីនោះមានដូចតទៅ ៖

- ឈ្មោះមេធាវីដែលបានចុះក្នុងបញ្ជីគណៈមេធាវី និងអាស័យដ្ឋានរបស់
មេធាវីនោះ
- ឈ្មោះ និងអាស័យដ្ឋានរបស់មេធាវីកម្មសក្យា ។

មាត្រា ៣៩.-

លេខរៀងនៃការចុះឈ្មោះរបស់មេធាវី ត្រូវកំណត់តាមកាលបរិច្ឆេទដែល
បានធ្វើសច្ចាប្រណិធានហើយត្រូវបានកំណត់ដោយ ក្រុមប្រឹក្សាគណៈមេធាវី
ដែលបានសម្រេចចុះឈ្មោះ ។

**ផ្នែកទី ៤
ការដាក់នៅក្រៅបញ្ជី**

មាត្រា ៤០.-

ដោយមានមូលហេតុសមស្រប មេធាវីអាចសុំនៅក្រៅបញ្ជីនៃគណៈមេធាវី
បាន សំរាប់រយៈពេលពីរឆ្នាំម្តងៗជាអតិបរមា ។

មាត្រា ៤១.-

ក្រុមប្រឹក្សាគណៈមេធាវីអាចសម្រេចដាក់មេធាវីណាម្នាក់នៅក្រៅបញ្ជី
បើមេធាវីនោះ ស្ថិតនៅក្នុងស្ថានភាពវិសមិតភាព ឬបើមេធាវីនោះពុំអាចប្រកប
វិជ្ជាជីវៈ របស់ខ្លួនបាន ។

ក្នុងករណីមានបណ្តឹងមិនសុខចិត្តនឹងសេចក្តីសម្រេចខាងលើនោះ ត្រូវអនុវត្ត
នីតិវិធី ដែលមានចែងក្នុងមាត្រា ៣៣ ។

មាត្រា ៤២.-

មេធាវីដែលត្រូវបានដាក់ឱ្យនៅក្រៅបញ្ជី ពុំអាចប្រកបវិជ្ជាជីវៈរបស់ខ្លួន
ហើយក៏ពុំអាចប្រើប្រាស់ឋានៈជាមេធាវីបានឡើយ និងត្រូវបានរួចពីកាតព្វកិច្ច
ទាំងឡាយដែលទាក់ទងទៅ នឹងវិជ្ជាជីវៈនេះ ក៏ប៉ុន្តែត្រូវស្ថិតនៅក្រោម
ការគ្រប់គ្រងរបស់គណៈមេធាវី ។

ការដាក់ឱ្យនៅក្រៅបញ្ជីពុំអាចរារាំងការចោទប្រកាន់ខាងវិធីឡើយ ។

ផ្នែកទី ៥

ចរន្តវិជ្ជាជីវៈកិច្ចការសម្រេច

មាត្រា ៤៣.-

ក្រុមប្រឹក្សាគណៈមេធាវីអាចផ្តល់ងារជាមេធាវីកិច្ចការសម្រេចមេធាវីដែលឈប់
ប្រកបវិជ្ជាជីវៈមេធាវី ក្រោយពីបានប្រកបវិជ្ជាជីវៈរយៈពេល ១៥ ឆ្នាំយ៉ាងតិច ។

មាត្រា ៤៤.-

មេធាវីកិច្ចការសម្រេចនៅតែជាសមាជិកនៃគណៈមេធាវីដដែល ហើយអាចចូលរួម
ក្នុងមហាសន្និបាតមេធាវី មានសិទ្ធិផ្តល់យោបល់ ព្រមទាំងចូលរួមក្នុង
ពិធីផ្សេងៗ ។

ដោយឡែក មេធាវីកិច្ចការសម្រេចផ្តល់យោបល់ដល់អតិថិជន ហើយអាច
ត្រូវបានចាត់តាំងជាអ្នកផ្សះផ្សា ជាអ្នកសម្រុះសម្រួល ឬជាអ្នកអាជ្ញាកណ្តាល ។

មាត្រា ៤៥.-

ក្រុមប្រឹក្សាគណៈមេធាវី អាចដកហូតងារជាមេធាវីកិច្ចការសម្រេចបាន
បើមានហេតុដែលធ្វើឱ្យប៉ះពាល់ដល់កិច្ចការសម្រេច ឬសេចក្តីផ្តើមរបស់មេធាវីនោះ ។
ក្នុងករណីនេះត្រូវអនុវត្តនីតិវិធី ដែលមានចែងក្នុងមាត្រា ៣៣ ។

ជំពូកទី ៤

បែបបទនៃការប្រកបវិជ្ជាជីវៈ

ផ្នែកទី ១

ការប្រកបវិជ្ជាជីវៈមេធាវីជាឯកត្តជន ឬជាសមូហភាព

មាត្រា ៤៦.-

មេធាវីអាចប្រកបវិជ្ជាជីវៈជាឯកត្តជនបាន ឬនៅក្នុងក្របខ័ណ្ឌជាក្រុម ឬក្រុមហ៊ុន មេធាវីណាមួយដែលបង្កើតឡើងត្រឹមត្រូវតាមច្បាប់ ។

ក្រុមហ៊ុននេះត្រូវមានលក្ខណៈជាក្រុមហ៊ុនស៊ីវិល ហើយមានសុទ្ធតែមេធាវីជាសមាជិក ។ មេធាវីកិត្តិយសអាចនៅជាសមាជិកនៃក្រុមហ៊ុនដើមរបស់ខ្លួនបាន ។

សិទ្ធិវន្ត គឺអ្នកដែលមានសិទ្ធិទទួលមរតកពីមេធាវី ដែលបានទទួលមរណភាពអាចបន្តកាន់កាប់ភាគហ៊ុននោះបានក្នុងរយៈពេល ៣ ឆ្នាំជាអតិបរមា ។ ផុតរយៈពេល ៣ ឆ្នាំ នោះ ត្រូវលក់ភាគហ៊ុននោះទៅឲ្យមេធាវីណាម្នាក់ឬទៅឲ្យក្រុមហ៊ុននោះវិញ ។

មាត្រា ៤៧.-

ក្រុម និងក្រុមហ៊ុនមេធាវីទាំងឡាយ ត្រូវបានគ្រប់គ្រងដោយច្បាប់គ្រប់គ្រងក្រុមនិងក្រុមហ៊ុន លើកលែងតែបទបញ្ញត្តិនៃបទបញ្ជានោះប៉ះពាល់ដល់គោលការណ៍គ្រប់គ្រងវិជ្ជាជីវៈមេធាវី ។

មាត្រា ៤៨.-

មេធាវីទាំងឡាយត្រូវបានអនុញ្ញាតឲ្យចុះកិច្ចព្រមព្រៀងជាមួយសមាជិកនៃវិជ្ជាជីវៈសេរីដទៃទៀត ដើម្បីប្រមូលផ្តុំមធ្យោបាយជាមួយគ្នា ។ ការធ្វើកិច្ចព្រមព្រៀងនេះមិនត្រូវឲ្យប៉ះពាល់ដល់វិធាននៃវិជ្ជាជីវៈមេធាវី ជាអាទិ៍ប៉ះពាល់ដល់ការគោរពការសម្ងាត់នៃវិជ្ជាជីវៈនេះ ។

មាត្រា ៤៩.-

រាល់កិច្ចព្រមព្រៀងដែលមេធាវីខ្មែរណាម្នាក់បានចុះជាមួយមេធាវីខ្មែរណាម្នាក់ទៀត ឬជាមួយមេធាវីបរទេស ឬក៏ជាមួយសមាជិកនៃវិជ្ជាជីវៈសេរីណាមួយ ត្រូវតែដាក់ជូនក្រុមប្រឹក្សាគណៈមេធាវីពិនិត្យ និងយល់ព្រម ហើយជូនព័ត៌មានដល់អគ្គព្រះរាជអាជ្ញាអមសាលាឧទ្ធរណ៍ ។ ក្នុងករណីនេះត្រូវអនុវត្តនីតិវិធីដែលមានចែងក្នុងមាត្រា ៣៣ ។

ផ្នែកទី ២
កិច្ចសហការ

មាត្រា ៥០.-

មេធាវីអាចប្រកបវិជ្ជាជីវៈក្នុងលក្ខណៈជាសហការីរបស់មេធាវីម្នាក់ទៀត ។

មាត្រា ៥១.-

មេធាវីជាសហការីបំពេញកិច្ចការផ្សេងៗក្នុងនាម និងក្រោមការទទួលខុសត្រូវរបស់សហភាព ។ គេពុំអាចបំពេញកិច្ចការបានទេ បើគ្មានការយល់ព្រមពីសហភាព ប៉ុន្តែគេមានសិទ្ធិពេញទីក្នុងការជ្រើសរើសមធ្យោបាយធ្វើការងាររបស់គេ។ គេអាចសុំមិនទទួលបំពេញ បេសកកម្មណាមួយ ដែលគេយល់ថាផ្ទុយនឹងសម្បជញ្ញៈរបស់គេ ។

មាត្រា ៥២.-

ក្នុងករណីណាក៏ដោយ កិច្ចសហការមិនអាចរារាំងមិនឱ្យសហការីមេធាវីបង្កើតការិយាល័យផ្ទាល់របស់គេ ឬរារាំងមិនឱ្យគោរពកាតព្វកិច្ចនិងវិធាននៃវិជ្ជាជីវៈមេធាវីបានឡើយ ។ គេធ្វើការក្នុងនាមគេផ្ទាល់ កាលណាគេការពារកូនក្តីគេផ្ទាល់ខ្លួន ។

កិច្ចសន្យានៃកិច្ចសហការត្រូវរៀបចំឡើង ហើយធ្វើជូនក្រុមប្រឹក្សាគណៈមេធាវី ។

ជំពូកទី ៥
វិធាននៃវិជ្ជាជីវៈ បទវិន័យ

ផ្នែកទី ១

វិសមិតភាព

មាត្រា ៥៣.-

វិជ្ជាជីវៈមេធាវីមានវិសមិតភាពជាមួយនឹងមុខងារសាធារណៈ និងការប្រកបមុខរបរពាណិជ្ជកម្ម ទោះការប្រកបនោះដោយប្រយោលក្តី ឬដោយផ្ទាល់ក្តី ។

មាត្រា ៥៤.-

មេធាវីដែលបានទទួលតួនាទីក្នុងរាជរដ្ឋាភិបាល ឬទទួលអាណត្តិជាអ្នកតំណាងរាស្ត្រនៃរដ្ឋសភា អាចនៅជាសមាជិកនៃគណៈមេធាវីបាន ប៉ុន្តែត្រូវឈប់ប្រកបវិជ្ជាជីវៈនេះរហូតដល់ចប់តួនាទី ឬអាណត្តិនោះ ។

មាត្រា ៥៥.-

មេធាវីដែលជាអតីតមន្ត្រីរាជការ អាចធ្វើបទអន្តរាគមន៍ការពារកូនក្តីប្រឆាំងនឹងក្រសួងមន្ទីររដ្ឋបាលដែលខ្លួនស្ថិតនៅក្រោមឱវាទពីមុនបាន លុះត្រាតែផុតរយៈពេល ៥ ឆ្នាំ គិតពីថ្ងៃឈប់ពីមុខងាររបស់ខ្លួន ។

ផ្នែកទី ២

បទវិន័យ

មាត្រា ៥៦.-

វិធាននៃវិជ្ជាជីវៈមេធាវីត្រូវបានកំណត់ដោយបទបញ្ជាផ្ទៃក្នុងរបស់គណៈមេធាវី ។ វិធាននេះធានាការគោរពដោយមេធាវីនូវគោលការណ៍ទាំងឡាយនៃសច្ចាប្រណិធានរបស់ខ្លួន ។

មាត្រា ៥៧.-

គ្រប់អំពើទាក់ទាញ ប្រកាសផ្សាយជាឯកគ្គជន ឬទទួលសុំការពាររបស់មេធាវី ចំពោះអតិថិជនត្រូវហាមឃាត់ ។

មានតែការប្រកាសផ្សាយវិជ្ជាជីវៈជាសមូហភាពទេ ដែលអនុញ្ញាតឲ្យធ្វើបាន ។ ការប្រកាសផ្សាយនេះ ត្រូវធ្វើឲ្យបានត្រឹមត្រូវ ហើយមិនត្រូវឲ្យប៉ះពាល់ដល់ សេចក្តីថ្លៃថ្នូររបស់មេធាវី ឡើយ ។

មាត្រា ៥៨.-

មេធាវីត្រូវតែរក្សាការសម្ងាត់ជាដាច់ខាត ។ មេធាវីកំណត់តាមសតិសម្បជញ្ញៈ របស់ខ្លួន និងដោយមានការយល់ព្រមពីអតិថិជនជង់នូវអ្វីដែលខ្លួនត្រូវ លើកឡើង ដើម្បីការពារ ផលប្រយោជន៍របស់អតិថិជនដែលខ្លួនទទួលបន្ទុក ។

មេធាវីពុំអាចបំពានលើការសម្ងាត់នៃវិជ្ជាជីវៈបានឡើយ ហើយក៏មិន អាច ត្រូវបានបង្ខំឲ្យបំពានលើការសម្ងាត់នៃវិជ្ជាជីវៈរបស់ខ្លួនទោះបីនៅមុខ តុលាការក៏ដោយ ។

ត្រូវទុកជាការសម្ងាត់នៃវិជ្ជាជីវៈ ការពិគ្រោះយោបល់ និងការផ្តល់យោបល់ ឯកសារក្រៅផ្លូវការទាំងឡាយ ដែលមេធាវីតាក់តែងឡើងសំរាប់អតិថិជន របស់ ខ្លួន លិខិតស្នាមទាំងឡាយដែលមេធាវី និងអតិថិជនរបស់ខ្លួន លិខិតស្នាម ទាំងឡាយដែលមេធាវី និងអតិថិជន ធ្វើទាក់ទងគ្នា ។

**ផ្នែកទី ៣
ទណ្ឌកម្មជាបទឧកិច្ច**

មាត្រា ៥៩.-

ត្រូវទទួលទណ្ឌកម្មជាបទឧកិច្ច ចំពោះមេធាវីណាដែលប្រព្រឹត្តល្មើស និងវិធាននៃវិជ្ជាជីវៈ ឬប្រព្រឹត្តអំពើណាមួយដែលប៉ះពាល់ដល់សីលធម៌ ឬ កិត្តិយសមេធាវី ទោះបីប្រព្រឹត្តក្រៅពីការប្រកបវិជ្ជាជីវៈរបស់ខ្លួនក៏ដោយ ។

មាត្រា ៦០.-

ការចោទប្រកាន់ត្រូវបានធ្វើឡើងដោយក្រុមប្រឹក្សាគណៈមេធាវីខ្លួនឯងផ្ទាល់ ឬដោយមានពាក្យបណ្តឹងពីតតិយជន ឬដោយមានពាក្យបណ្តឹងពីអគ្គព្រះរាជអាជ្ញាអមសាលាឧទ្ធរណ៍ ។ ក្រុមប្រឹក្សាគណៈមេធាវីចាត់មេធាវីម្នាក់ឲ្យធ្វើជាអ្នករាយការណ៍ ។ ការប្តឹងត្រូវជូនដំណឹងជាមុនទៅសាមីខ្លួនដែលត្រូវដឹងពីសំណុំរឿងនៃការប្តឹងនោះ និងអាចបញ្ចេញយោបល់ការពារខ្លួនបាន ។ បើមានការស៊ើបអង្កេត ក៏ត្រូវផ្តល់ព័ត៌មាននោះទៅសាមីខ្លួនដែរ ។ របាយការណ៍ត្រូវធ្វើជូនសាមីខ្លួនជាមួយនិងលិខិតកោះអញ្ជើញ ហើយសំណុំរឿងក៏ត្រូវដាក់ឲ្យសាមីខ្លួនពិនិត្យដែរ ។ លិខិតកោះអញ្ជើញត្រូវតែធ្វើតាមលិខិតអនុសិដ្ឋដោយមានចុះសេចក្តីថា បានទទួល ឬជូនដំណឹងជាលាយលក្ខណ៍អក្សរក្នុងរយៈពេល ១៥ ថ្ងៃ យ៉ាងតិចមុនថ្ងៃប្រជុំ ។ សាមីខ្លួនអាចជ្រើសរើសយកមេធាវីម្នាក់ឲ្យការពារខ្លួនបាន ។ ប៉ុន្តែសាមីខ្លួនពុំអាចអវត្តមានដោយ ឲ្យជនណាម្នាក់ធ្វើជាតំណាងជួសជំនួសបានឡើយ បើគ្មានការអនុគ្រោះយល់ព្រមជាពិសេស ជាមុនដោយមានមូលហេតុសមស្របទេ ។

បើគ្មានការឆ្លើយតបទៅនឹងបណ្តឹងរបស់អគ្គព្រះរាជអាជ្ញា ឬរបស់តតិយជនក្នុង រយៈពេល ២ ខែទេ ការមិនឆ្លើយតបពីក្រុមប្រឹក្សាគណៈមេធាវីត្រូវចាត់ទុកជាការបដិសេធបណ្តឹងនោះ ។ ការបដិសេធនេះអាចត្រូវបានប្តឹងឧទ្ធរណ៍ក្នុងរយៈពេល ២ ខែ ចាប់ពីថ្ងៃផុតរយៈពេល ២ ខែខាងលើ ។

មាត្រា ៦១.-

សេចក្តីសំរេចរបស់ក្រុមប្រឹក្សាគណៈមេធាវីដែលមានមូលហេតុច្បាស់លាស់ត្រូវបានជូនដំណឹងទៅសាមីខ្លួន និងអគ្គព្រះរាជអាជ្ញាក្នុងរយៈពេល ១៥ ថ្ងៃគិតពីថ្ងៃចេញសេចក្តីសំរេចតាមលិខិតអនុសិដ្ឋ ឬលិខិតប្រគល់ផ្ទាល់ដៃដោយមានចុះសេចក្តីថាបានទទួល ។

មាត្រា ៦២.-

ការប្តឹងឧទ្ធរណ៍អាចធ្វើឡើងដោយសាមីខ្លួន ឬដោយអគ្គព្រះរាជអាជ្ញាទៅសាលាឧទ្ធរណ៍ក្នុងចិរៈវេលា និងតាមទម្រង់ដែលមានចែងក្នុងមាត្រា ២៥ ។ បណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ត្រូវជំនុំជំរះជាសម្ងាត់ លើកលែងតែមានសេចក្តីសំរេចផ្ទុយ

ពីនេះរបស់សហគមន៍ តាមការស្នើសុំច្បាស់លាស់ពីមេធាវីដែលត្រូវចោទ ។
គណៈមេធាវីមិនមែនជាភាគីក្នុងរឿងក្តីនេះទេ ប៉ុន្តែប្រធានគណៈមេធាវីត្រូវតែ
បញ្ចេញយោបល់កត់សំគាល់របស់ខ្លួន ហើយអគ្គព្រះរាជអាជ្ញាត្រូវធ្វើការ
សន្និដ្ឋាននៅពេលនោះ ។

មាត្រា ៦៣.-

ទណ្ឌកម្មជាបទវិន័យ មានដូចតទៅ ៖

- ការព្រមាន
- ការស្តីបន្ទោស
- ការហាមឃាត់ប្រកបវិជ្ជាជីវៈមួយរយៈពេលដែលពុំអាចលើសពី ២ ឆ្នាំ
- ការលុបឈ្មោះចោលពីបញ្ជីនៃគណៈមេធាវី ឬពីបញ្ជីនៃមេធាវីកម្មសិក្សា
ឬការ ហូតងារកិត្តិយស ។

មាត្រា ៦៤.-

ទោសហាមឃាត់ប្រកបវិជ្ជាជីវៈមួយរយៈពេលអាចព្យួរបាន ។ ប៉ុន្តែបើក្នុង
រយៈពេល ៥ ឆ្នាំ ក្រោយពីបានប្រកាសទោសព្យួរនេះ មេធាវីនោះត្រូវបាន
ផ្ដន្ទាទោសវិន័យថ្មីមួយទៀត ក្នុងករណីនេះត្រូវអនុវត្តទោសហាមឃាត់ប្រកប
វិជ្ជាជីវៈមួយរយៈពេលដោយយកទោសថ្មីទៅបូកជាមួយ ទោសចាស់ដែលបានព្យួរ ។

មាត្រា ៦៥.-

គ្រប់ទណ្ឌកម្ម អាចត្រូវបានបន្ថែមទណ្ឌកម្មហាមឃាត់មិនឲ្យបំពេញជាប្រធាន
គណៈមេធាវី ឬជាសមាជិកនៃក្រុមប្រឹក្សាគណៈមេធាវី ក្នុងរយៈពេលមិនលើស
ពី ៥ ឆ្នាំ ។ សេចក្តីសម្រេចដាក់ទណ្ឌកម្មនេះត្រូវកំណត់ផងដែរ អំពីការផ្សាយជា
សាធារណៈ បើជាការចាំបាច់ត្រូវផ្សាយ ។

មាត្រា ៦៦.-

ក្រុមប្រឹក្សាគណៈមេធាវីអាចផ្អាកពីមុខងារជាបណ្តោះអាសន្ន ចំពោះមេធាវី
ណា ដែលបានត្រូវចោទប្រកាន់ពីបទល្មើសព្រហ្មទណ្ឌ ឬពីបទវិន័យណាមួយ
ដោយបញ្ញត្តិ ឬតាមបណ្តឹងរបស់អគ្គព្រះរាជអាជ្ញាអមសាលាឧទ្ធរណ៍ ។ បើគ្មាន

សេចក្តីសម្រេចពីក្រុមប្រឹក្សាគណៈមេធាវីឆ្លើយ តបទៅនឹងការការប្តឹងរបស់
អគ្គព្រះរាជអាជ្ញាក្នុងរយៈពេល ២០ ថ្ងៃ នោះនឹងត្រូវចាត់ទុកជាការបដិសេធ
បណ្តឹងនោះ ។

មាត្រា ៦៧.-

ការផ្អាកពីមុខងារជាបណ្តោះអាសន្នពុំអាចសម្រេចបានឡើយ បើគ្មានការកោះ
អញ្ជើញសាមីខ្លួនឲ្យចូលមកបញ្ចេញយោបល់របស់ខ្លួន ។ ការកោះអញ្ជើញត្រូវ
ធ្វើឡើងតាមរយៈលិខិតអនុសិដ្ឋ ឬលិខិតប្រគល់ផ្ទាល់ដៃដោយមានចុះសេចក្តី
ថាបានទទួលហើយដែលត្រូវធ្វើឡើងក្នុងរយៈពេលយ៉ាងតិច ៥ ថ្ងៃ មុនថ្ងៃ
ប្រជុំ ។ ការផ្អាកពីមុខងារជាបណ្តោះអាសន្នអាច ត្រូវប្តឹងឧទ្ធរណ៍បានក្នុង
លក្ខខណ្ឌដែលមានចែងក្នុងមាត្រា ៦២ ។ ការប្តឹងឧទ្ធរណ៍ពុំអាចផ្អាកការ
អនុវត្តសេចក្តីសម្រេចខាងលើបានឡើយ ។

អគ្គព្រះរាជអាជ្ញាអមសាលាឧទ្ធរណ៍ធានា និងឃ្លាំមើលការអនុវត្តទណ្ឌកម្ម
ខាងវិន័យ និងការផ្អាកពីមុខងារជាបណ្តោះអាសន្ន ។

**ផ្នែកទី ៤
កំរែ**

មាត្រា ៦៨.-

មេធាវីទទួលកំរែទៅតាមការឯកភាពគ្នាជាមួយអតិថិជន តាមទំហំការងារ
តាមទំហំ សមត្ថភាពដែលបានបញ្ចេញក្នុងការងារនោះ តាមការលំបាកនៃការងារ
តាមលទ្ធផលដែលសម្រេចបាន ឬតាមការប្រាក់ម៉ោងក៏ណាត់ដោយ គណៈ
មេធាវីរៀងរាល់ឆ្នាំ ។ មេធាវីត្រូវចេញបង្កាន់ដៃ ឲ្យអតិថិជននៅពេលបានប្រាក់
កំរែ ។

មាត្រា ៦៩.-

ការតវ៉ាអំពីកំរែ ក្រៅពីប្តឹងទៅតាមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណី អាចប្តឹងទៅប្រធាន
គណៈមេធាវីជាអាជ្ញាកណ្តាលសម្រេចបាន បើមានការយល់ព្រមពីភាគីទំនាស់ ។
សេចក្តីសម្រេចត្រូវឲ្យដំណឹងទៅសាមីខ្លួន តាមលិខិតអនុសិដ្ឋ ឬលិខិតប្រគល់

ផ្ទាល់ដៃដោយមានចុះសេចក្តីថាបានទទួល ។ បណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ត្រូវធ្វើក្នុងរយៈពេល ២ ខែ ក្រោយថ្ងៃទទួលបណ្តឹង ។ ពាក្យបណ្តឹងត្រូវធ្វើនៅការិយាល័យក្រឡាបញ្ជីនៃសាលាឧទ្ធរណ៍ ឬផ្ញើតាមលិខិតអនុសិដ្ឋ ឬលិខិតប្រគល់ ផ្ទាល់ដៃដោយមានចុះសេចក្តីថាបានទទួល ។ បណ្តឹងឧទ្ធរណ៍នេះត្រូវជំនុំជម្រះដោយប្រធានសាលាឧទ្ធរណ៍ ឬដោយអ្នកទទួលសិទ្ធិពីប្រធានសាលាឧទ្ធរណ៍ ។

ជំពូកទី ៦

គណនេយ្យ-ការប្រើប្រាស់មូលនិធិ ការធានា-ប្រាក់ធានារ៉ាប់រង

មាត្រា ៧០.-

មេធាវីដែលបានចុះឈ្មោះនៅក្នុងបញ្ជីគណៈមេធាវី មិនអាចត្រូវបានអនុញ្ញាតឲ្យប្រើប្រាស់មូលនិធិរបស់អតិថិជន ឬមូលនិធិទុកសំរាប់អតិថិជនក្នុងពេលដែលខ្លួនបំពេញបេសកកម្មឲ្យអតិថិជនទេ ។ មូលនិធិនេះបានមកពីប្រាក់ធានាក្តី និងបានមកពីប្រាក់សំណងដែលឈ្នះក្តី ។ មេធាវីត្រូវដាក់មូលនិធិនេះក្នុងគណនីពិសេសមួយដែលបើកឡើងដោយគណៈមេធាវី ហើយមាន ឈ្មោះថា «បេឡាទូទាត់របស់គណៈមេធាវី» ។

មេធាវីពុំអាចរក្សាទុកមូលនិធិនេះនៅក្នុងបេឡានោះឲ្យលើសពីថិរៈវេលាចាំបាច់ ដើម្បីសំរេចកិច្ចការដែលអតិថិជនប្រគល់ឲ្យនោះទេ ។ គេពុំអាចកាត់យកកំរៃដែលគេត្រូវទទួល ក្នុងការសំរេចលទ្ធផលការងារពីមូលនិធិខាងលើនេះឡើយ លើកលែងតែមានការយល់ព្រមជា លាយលក្ខណ៍អក្សរពីអតិថិជន ។

មេធាវីអាចយកមូលនិធិដែលអតិថិជនបានតម្កល់ទុកសំរាប់បង់ប្រដាប់ក្តី និងកំរៃ អ្នកជំនួយការយុត្តិធម៌ទៅបង់ជំនួសអតិថិជនបាន ។

មាត្រា ៧១.-

មេធាវីអាចត្រូវបានតែងតាំងជាអ្នកទទួលទុកបញ្ជី តាមការព្រមព្រៀងពីភាគីឬពីចៅក្រម ។ កិច្ចព្រមព្រៀង ឬសេចក្តីសំរេចអំពីការទទួលទុកបញ្ជីត្រូវកំណត់បែបបទ ជាពិសេស បែបបទនៃការប្រាក់ ព្រមទាំងបែបបទបញ្ចប់ទទួល

ទុកបញ្ជី ។ មូលនិធិ ឬវត្ថុទាំងឡាយ ត្រូវរក្សាទុកក្នុងបេឡាទូទាត់របស់ គណៈមេធាវី ។

មាត្រា ៧២.-

មេធាវីត្រូវមានគណនេយ្យវិជ្ជាជីវៈមួយដោយឡែកស្របតាមច្បាប់ និងបទ បញ្ជាផ្ទៃក្នុង ។ ការទូទាត់ប្រើមូលនិធិ ឬវត្ថុបញ្ជីត្រូវធ្វើឡើងក្នុងគណនេយ្យ មួយដោយឡែក ។

មេធាវីត្រូវបង្ហាញបញ្ជីគណនេយ្យវិជ្ជាជីវៈរបស់ខ្លួន និងត្រូវបង្ហាញបញ្ជីគណ នេយ្យផ្ទាល់ខ្លួនប្រសិនបើមាន ដល់អ្នកត្រួតពិនិត្យ ចាត់តាំងឡើងដោយក្រុម ប្រឹក្សាគណៈមេធាវី។

មាត្រា ៧៣.-

មេធាវីត្រូវបង្ហាញថាខ្លួនបានបង់ប្រាក់ធានារ៉ាប់រងតាមរយៈគណៈមេធាវី សំរាប់ ធានារ៉ាប់រងការទទួលខុសត្រូវរបស់ខ្លួនក្នុងវិជ្ជាជីវៈ និងធានារ៉ាប់រង ការសងមូលនិធិ និងរបស់មានតម្លៃទាំងឡាយដែលខ្លួនបានទទួលទុក ។ ប្រាក់ ធានានោះត្រូវគិតបញ្ចូលក្នុងប្រាក់បង់វិភាគ-ទាន ដែលកំណត់ដោយ គណៈមេធាវី ។

ជំពូកទី ៧

ការជំនួស ការខាតបង់

មាត្រា ៧៤.-

មេធាវីដែលអាក់ខានប្រកបវិជ្ជាជីវៈរបស់ខ្លួនជាបណ្តោះអាសន្ន អាចចាត់តាំង អ្នកជំនួសម្នាក់ដោយមានការយល់ព្រមពីប្រធានគណៈមេធាវី ។ បើគ្មានការ ចាត់តាំងជំនួសទេនោះ ប្រធានគណៈមេធាវីចាត់តាំងអ្នកជំនួសដោយបញ្ញត្តិ ។

មាត្រា ៧៥ -

សេចក្តីសំរេចហាមឃាត់ប្រកបវិជ្ជាជីវៈមួយរយៈកាល ឬផ្អាកការប្រកប

វិជ្ជាជីវៈជាបណ្តោះអាសន្ន ឬដាក់នៅក្រៅបញ្ជីគណៈមេធាវី ត្រូវចាត់តាំងមេធាវី ម្នាក់ឲ្យគ្រប់គ្រងការិយាល័យមេធាវីជំនួស ។ បើអ្នកគ្រប់គ្រងការិយាល័យនោះ មានធុរៈ ប្រធានគណៈមេធាវីត្រូវចេញសេចក្តីសម្រេចចាត់តាំងអ្នកជំនួស ។

មាត្រា ៧៦ -

បើមេធាវីម្នាក់ទទួលមរណភាព ឬឈប់ប្រកបវិជ្ជាជីវៈរបស់ខ្លួន ប្រធាន គណៈមេធាវីចាត់តាំងមេធាវីម្នាក់ឲ្យទទួលបន្ទុកចាត់ការលើសំណុំរឿង ដែលនៅ សល់ និងជម្រះបញ្ជីគណនេយ្យ រួចបិទការិយាល័យ ។

ជំពូកទី ៨
ទោសប្បញ្ញត្តិ

មាត្រា ៧៧.-

ជនណាប្រព្រឹត្តល្មើសនឹងមាត្រា ១ ២ ៣ ៤ ៥ ៦ ៧ ១៣ និង ៥៧ ត្រូវផ្តន្ទា ទោសពិន័យជាប្រាក់ពី ១.០០០.០០០ រៀលទៅដល់ ៥.០០០.០០០ រៀល ។ បើបទល្មើសនោះ ប្រព្រឹត្តឡើងដោយជនបរទេស ជននោះអាចត្រូវបណ្តេញ ចេញពីដែនដីនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជាថែមទៀត ។

ក្នុងករណីមិនរាងចាល ត្រូវពិន័យទ្វេមួយជាតិរ និងអាចត្រូវផ្តន្ទាទោសដាក់ ពន្ធនាគារពី ៣ ដល់ ៦ ខែ ។

បើមានបទល្មើសខាងលើនេះ ក្រុមប្រឹក្សាគណៈមេធាវីអាចតាំងខ្លួនជា ដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីបាន ។

មាត្រា ៧៨.

ជនណាប្រព្រឹត្តល្មើសនឹងមាត្រា ៥៨ ត្រូវផ្តន្ទាទោសតាមបទបញ្ញត្តិនៃច្បាប់ ព្រហ្មទណ្ឌ ។

ជំពូកទី ៩
អន្តរប្បញ្ញត្តិ

មាត្រា ៧៩.-

តួនាទីការពារកូនក្តីរបស់មេធាវីក្នុងរឿងព្រហ្មទណ្ឌអាចត្រូវបំពេញបានដោយ
អ្នកការពារក្តី ដែលមិនមែនជាមេធាវី តាមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌជាធរមាន ។

មាត្រា ៨០.-

អាចត្រូវបានជ្រើសរើសឲ្យប្រឡងចូលរៀនក្នុងវគ្គបណ្តុះបណ្តាលមេធាវី ៖

- អ្នកការពារកូនក្តីដែលមានលទ្ធភាពបំពេញមុខងារនេះ ហើយដែលបំពេញ
មុខងារនេះពិតប្រាកដ និងជាប់រហូត ២ ឆ្នាំមក នៅតាមតុលាការខេត្ត ក្រុង ។
អ្នកការពារកូនក្តីទាំងនេះ ត្រូវមានកម្រិតចេះដឹងខ្ពស់សិក្សាពី ២ ឆ្នាំឡើងទៅ ។
- មន្ត្រីរាជការដែលបានបម្រើការងាររដ្ឋ ២ ឆ្នាំ យ៉ាងតិច ហើយដែលមាន
សញ្ញាបត្រមធ្យមសិក្សានីតិសាស្ត្រ ។

អ្នកដែលមានបរិញ្ញាបត្រច្បាប់ ឬសញ្ញាបត្រច្បាប់ដែលបានប្រកាសថាមាន
តម្លៃសមមូល មិនចាំបាច់ប្រឡងទេ ។

មាត្រា ៨១.-

អាចទទួលឲ្យចុះឈ្មោះ ក្នុងបញ្ជីសំរាប់ឲ្យប្រឡងចូលរៀនក្នុងវគ្គបណ្តុះ
បណ្តាលមេធាវីបាន ស្របតាមមាត្រាខាងលើ អ្នកដែលមិនដែលត្រូវបាន
ផ្តន្ទាទោសដាក់ពន្ធនាគារពីបទល្មើសព្រហ្មទណ្ឌណាមួយ

មាត្រា ៨២.-

វគ្គបណ្តុះបណ្តាលមានរយៈពេលយ៉ាងតិច ៨ ខែ ។ កម្មវិធី និងបែបបទ
នៃវគ្គបណ្តុះបណ្តាលព្រមទាំងកម្មវិធី និងបែបបទនៃការប្រឡង ដើម្បីត្រួត
ពិនិត្យ លទ្ធផលនៃការបណ្តុះ បណ្តាលត្រូវកំណត់ដោយប្រកាសរបស់
រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងយុត្តិធម៌ ក្នុងករណីដែលមិនទាន់មានក្រុមប្រឹក្សាគណៈមេធាវី ។

អ្នកដែលប្រឡងជាប់ នឹងត្រូវទទួលវិញ្ញាបនបត្រសម្បទា សំរាប់ប្រកប
វិជ្ជាជីវៈមេធាវី ។

មាត្រា ៨៣.-

មិនចាំបាច់មានវិញ្ញាបនបត្រសម្បទាខាងវិជ្ជាជីវៈមេធាវី និងមិនចាំបាច់ធ្វើ
កម្មសិក្សា ចំពោះ ៖

- អ្នកមានបរិញ្ញាប័ត្រច្បាប់ ឬអ្នកមានសញ្ញាប័ត្រច្បាប់ ដែលបានប្រកាសថា
មានតម្លៃសមមូល ហើយបានបំរើការងារក្នុងវិស័យច្បាប់ ឬតុលាការ
រយៈពេល ២ ឆ្នាំ យ៉ាងតិច
- អ្នកមានសញ្ញាប័ត្របណ្ឌិតច្បាប់
- ចៅក្រម ឬអតីតចៅក្រមដែលបានបំរើការងារក្នុងវិជ្ជាជីវៈរយៈពេល
យ៉ាងតិច ២ ឆ្នាំ ។

មាត្រា ៨៤.-

មុនពេលបង្កើតបានគណៈមេធាវី អគ្គព្រះរាជអាជ្ញាអមសាលាដំបូងមាន
ភារកិច្ចទទួលនិងពិនិត្យពាក្យសុំប្រកបវិជ្ជាជីវៈមេធាវី ហើយកោះអញ្ជើញអ្នក
ដែលបានបំពេញលក្ខខណ្ឌសព្វគ្រប់ ឲ្យមកធ្វើសច្ចាប្រណិធានចំពោះមុខ
សាលាដំបូងដើម្បីបំពេញឋានៈជាមេធាវី និងចូលរួមមហាសន្និបាតបង្កើត
គណៈមេធាវី ។

មាត្រា ៨៥.-

មហាសន្និបាតត្រូវរៀបចំបោះឆ្នោត ក្រោមការទទួលខុសត្រូវរបស់មេធាវី
ដែលមានវ័យចាស់ជាងគេ ដើម្បីជ្រើសរើសប្រធានគណៈមេធាវី និងក្រុមប្រឹក្សា
គណៈមេធាវី

មាត្រា ៨៦.

មួយឆ្នាំក្រោយមកទៀត ត្រូវរៀបចំការបោះឆ្នោតជ្រើសរើសប្រធាន
គណៈមេធាវីថ្មីម្នាក់ និងក្រុមប្រឹក្សាគណៈមេធាវីថ្មីមួយ ដោយមេធាវីទាំងអស់
ដែលបានចុះឈ្មោះក្នុងបញ្ជីគណៈមេធាវី ។

មាត្រា ៨៧.-

ក្នុងករណីចាំបាច់ អាណត្តិនៃក្រុមប្រឹក្សាគណៈមេធាវី និងប្រធានគណៈមេធាវី ដែល ជាប់ឆ្នោតលើកដំបូង ត្រូវបន្តរហូតដល់ការប្រកាសលទ្ធផលនៃការ បោះឆ្នោតជ្រើសរើសប្រធានគណៈមេធាវីថ្មី និងក្រុមប្រឹក្សាគណៈមេធាវីថ្មី ។

មាត្រា ៨៨.-

ដោយមិនទាន់គិតដល់មាត្រា ១៤ និងមាត្រា ១៥ អ្នកដែលមានសិទ្ធិ បោះឆ្នោត និងឈរឈ្មោះឲ្យគេបោះឆ្នោតដូចមានចែងក្នុងមាត្រា ៨៤ គឺមេធាវី ទាំងឡាយដែលបានចុះឈ្មោះក្នុងបញ្ជីនៃគណៈមេធាវី និងក្នុងបញ្ជីកម្មសិក្សា ដោយមិនគិតពីអតីតភាព ។

មាត្រា ៨៩.-

អន្តរប្បញ្ញត្តិនេះ មានអានុភាពអនុវត្តរហូតដល់ថ្ងៃទី ៣១ ខែ ធ្នូ ឆ្នាំ ១៩៩៧ ។

ជំពូកទី ១០

អវសានប្បញ្ញត្តិ

មាត្រា ៩០.-

បទបញ្ញត្តិទាំងឡាយណា ដែលផ្ទុយនឹងច្បាប់នេះត្រូវទុកជាទិរាករណ៍ ។

ធ្វើនៅរាជធានីភ្នំពេញ ថ្ងៃទី ២២ ខែ សីហា ឆ្នាំ ១៩៩៥

ព្រះហស្តលេខា

នរោត្តម សីហនុ

បានយកសេចក្តីក្រាបបង្គំទូលថ្វាយ

សូមឡាយព្រះហស្តលេខាព្រះមហាក្សត្រ

បានបង្គំទូលថ្វាយនឹងជំរាបជូន
សម្តេចនាយករដ្ឋមន្ត្រីទី១ និង ទី២

រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងយុត្តិធម៌

ហត្ថលេខា

ចែង ស្រួន

នាយករដ្ឋមន្ត្រីទី១

ព្រះហស្តលេខា

នរោត្តម រណាថ្មី

នាយករដ្ឋមន្ត្រីទី២

ហត្ថលេខា

ហ៊ុន ច័នេន

លេខ ..៤.៧. ច. ល.

ធ្វើនៅរាជធានីភ្នំពេញ ថ្ងៃទី ២២ ខែ សីហា ឆ្នាំ ១៩៩៥

